

А. В. Боярська-Хоменко

*д-р пед. наук, доц., завкафедри освітології та інноваційної педагогіки
Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди*

ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНОГО ІМІДЖУ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЧЕРЕЗ ІННОВАЦІЙНУ ПЕДАГОГІЧНУ ДІЯЛЬНІСТЬ

Заклади вищої освіти для утримування лідерських позицій на ринку освітніх послуг в умовах достатньо жорсткої конкуренції серед аналогічних освітніх установ, мають володіти певними перевагами, відмінностями, унікальністю, що формують його імідж. Питання формування іміджу закладу вищої освіти нині є актуальним і широким, адже забезпечується низкою показників серед яких якісний професорсько-викладацький склад, затребувані й актуальні освітні програми, інноваційні підходи до викладання і навчання, безпечний і здоров'язбережувальний освітній простір, конкурентоздатні на ринку праці випускники, позитивне ставлення до закладу безпосередньої і опосередкованої цільових аудиторій та інші.

Українські науковці активно досліджують питання іміджу закладів вищої освіти. Так, у статті В. Василенко розкрито значення терміну «імідж» на основі аналітичного огляду літератури, особливості формування іміджу в різних галузях діяльності, зокрема в економічній, психологічній та соціокомунікаційній [1]. О. Грицан запропонувала методичні рекомендації щодо формування позитивного іміджу закладу освіти [2]. М. Лохоня визначила тенденції формування іміджу закладу вищої освіти [3].

Проте, незважаючи зацікавленість науковців питаннями формування іміджу закладу вищої освіти, недостатньо розробленою залишається проблема використання інноваційних підходів до педагогічної діяльності як однієї із складових формування позитивного іміджу закладу вищої освіти. Зважаючи на

це, метою нашої статті є аналіз деяких аспектів формування позитивного іміджу закладу вищої освіти через інноваційну педагогічну діяльність.

Загальновідомо, що формування іміджу закладу вищої освіти відбувається відповідно до певних етапів [4]. Зважаючи на це, провадження інноваційної педагогічної діяльності повинно відбуватися відповідно до стратегії розвитку закладу, етапів її реалізації і визначених цілей формування іміджу. Так, інноваційна педагогічна діяльність передбачає: удосконалення змісту освіти; модернізацію форм, методів і засобів викладання і навчання, у тому числі з використанням онлайн-застосунків; переосмислення підходів до педагогічного і методичного супроводу практичної підготовки здобувачів освіти; удосконалення методичного забезпечення освітніх компонент; переосмислення підходів до організації і проведення контролю.

Кожна із цих складових покликана досягати стратегічних цілей закладу вищої освіти, через реалізацію операційних цілей і тактичних завдань. Пропонуємо розглянути цю структуру провадження інноваційної педагогічної діяльності як складової формування іміджу Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди.

Так, загальною стратегічною метою ХНПУ імені Г.С. Сковороди є якісна фундаментальна і професійна підготовка здобувачів вищої освіти, що реалізовується через автономію університету у питаннях формування змісту освіти [5]. Це виявляється у щорічному оновленні освітніх програм, перегляді переліку дисциплін вільного вибору, удосконаленню змісту окремих освітніх компонент з урахуванням розвитку спеціальностей, наукових досліджень у відповідних галузях науки.

Поруч з цим, однією зі стратегічних цілей ХНПУ імені Г.С. Сковороди є здійснення на сучасному рівні освітньої діяльності, що реалізовується через добір ефективних форм і методів навчання і викладання, зокрема варто назвати такі: методи дискусії, проєктів, сторітелінг, складання інтелект-карт, структурно-логічних схем, розробка інфографіки, рольові і ділові ігри, ситуаційний метод, тренінги, відеометод, кейс-метод та інші. Варто зазначити,

що в освітньому процесі ХНПУ імені Г.С. Сковороди викладачі використовують широкий перелік онлайн-застосунків, наприклад, програми для перевірки знань (Google Форми, Proprofs, Classmarker, Plickers, Easytestmaker), інтерактивні дошки (Miro, Padlet, Jamboard та інші), портали для створення наочності (Prezzi, Canva та інші) і гейміфікації освітнього процесу (Kahoot, Quizlet, На урок та інші).

Сьогодні питання ефективної організації практичної підготовки здобувачів освіти є одними з найбільш важливих для формування позитивного іміджу закладу вищої освіти. Це пояснюється тим, що роботодавці і сучасний ринок праці потребують фахівців, готових до провадження професійної діяльності, до вирішення складних завдань в умовах невизначеності. Разом з тим реалії сьогодення переконують менеджмент закладів вищої освіти у тому, що варто кардинально переосмислювати підходи до організації практичної підготовки здобувачів з урахуванням карантинних обмежень та умов воєнного часу, коли часто здобувачі не мають можливості безпосередньо відвідувати базу практики. Зазначимо, що ХНПУ імені Г.С. Сковороди вже реалізовує оновлені програми практик, які характеризуються наскрізністю, диференційованістю і поступовим ускладненням завдань. Варто також наголосити на тому, що програми практичної підготовки здобувачів усіх рівнів вищої освіти були адаптовані до проведення у дистанційному режимі як в синхронному так і в асинхронному форматах [6].

Таким чином можна зробити висновок, що провадження інноваційної педагогічної діяльності позитивно впливає на формування іміджу закладу вищої освіти, робить його конкурентоздатним на ринку освітніх послуг, формує позитивне ставлення до закладу.

Список бібліографічних посилань

1. Василенко, В.Ю. (2017). Сучасний стан дослідження процесу формування іміджу закладу вищої освіти: теоретичний аспект. *Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія соціальні комунікації*, вип. 18, с. 20–27.

2. Грицан, О.В. (2016). *Формування позитивного іміджу навчального закладу*. Миколаїв : ОІППО. 44 с.
3. Lokhonya, M. (2021). The higher educational institution image as a pedagogical problem. *Physical and Mathematical Education*, issue 1(27), pp. 13–17.
4. Василенко, В. (2021). Побудова моделі формування іміджу закладу вищої освіти в Україні. *Вісник Книжкової палати*, 11, с. 18–23.
5. *Стратегія розвитку Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди на 2021–2025 рр.* [online]. Available at: http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normal_dokum/Strategiya.pdf [Accessed 2 Dec. 2022].
6. Бойчук, Ю.Д., Боярська-Хоменко, А.В. (2022). Інноваційна діяльність керівника закладу вищої освіти в системі внутрішнього управління якістю. *Засоби навчальної та науково-дослідної роботи*, [online] вип. 58, с. 7–16. Available at: <https://doi.org/10.34142/2312-1548.2022.58.01> [Accessed 2 Dec. 2022].

References

1. Vasylenko, V.Yu. (2017). Suchasnyi stan doslidzhennia protsesu formuvannia imidzhu zakladu vyshchoi osvity: teoretychnyi aspekt [The current state of research on the process of image formation of a higher education institution: theoretical aspect]. *Visnyk Kharkivskoho natsionalnoho universytetu imeni V.N. Karazina. Seriiia sotsialni komunikatsii* [Bulletin of Kharkiv National University named after V.N. Karazin. Social communication series], iss. 18, pp. 20–27.
2. Hrytsan, O.V. (2016). *Formuvannia pozytyvnoho imidzhu navchalnoho zakladu : metodychni rekomendatsii* [Formation of a positive image of an educational institution: methodical recommendations]. Mykolaiv: OIPPO, 44 p.
3. Lokhonya, M. (2021). The higher educational institution image as a pedagogical problem. *Physical and Mathematical Education*, iss. 1(27), pp. 13–17.
4. Vasylenko, V. (2021). Pobudova modeli formuvannia imidzhu zakladu vyshchoi osvity v Ukraini [Building a model of image formation of a higher education institution in Ukraine]. *Visnyk Knyzhkovoї palaty* [Bulletin of the Book Chamber], 11, pp. 18–23.

5. *Stratehiia rozvytku Kharkivskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni H.S. Skovorody na 2021–2025 rr.* [Development strategy of H.S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University for 2021–2025.] [online]. Available at: http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Strategiya.pdf [Accessed 2 Dec. 2022].

6. Boichuk, Yu.D., Boiarska-Khomenko, A.V. (2022). Innovatsiina diialnist kerivnyka zakladu vyshchoi osvity v systemi vnutrishnoho upravlinnia yakistiu [Innovative activities of the head of a higher education institution in the system of internal quality management]. *Zasoby navchalnoi ta naukovo-doslidnoi roboty* [Means of educational and research work], iss.58, pp. 7–16. Available at: <https://doi.org/10.34142/2312-1548.2022.58.01> [Accessed 2 Dec. 2022].

Боярська-Хоменко Анна Володимирівна. Формування позитивного іміджу закладу вищої освіти через інноваційну педагогічну діяльність.

У статті визначено деякі показники позитивного іміджу закладу вищої освіти: якісний професорсько-викладацький склад, затребувані й актуальні освітні програми, інноваційні підходи до викладання і навчання, безпечний і здоров'язбережувальний освітній простір, конкурентоздатні на ринку праці випускники, позитивне ставлення до закладу безпосередньої і опосередкованої цільових аудиторій та інші. Метою статті є аналіз процесу формування позитивного іміджу закладу вищої освіти через інноваційну педагогічну діяльність. Інноваційна педагогічна діяльність реалізовується відповідно до стратегічних цілей закладу вищої освіти, а також через реалізацію операційних цілей і тактичних завдань та передбачає: удосконалення змісту освіти; модернізацію форм, методів і засобів викладання і навчання, у тому числі з використанням онлайн-застосунків; переосмислення підходів до педагогічного і методичного супроводу практичної підготовки здобувачів освіти; удосконалення методичного забезпечення освітніх компонент; переосмислення підходів до організації і проведення контролю.

Ключові слова: заклад вищої освіти, імідж, стратегічна мета, інновації, зміст освіти, форми і методи навчання, практична підготовка.

Boiarska-Khomenko Anna Volodymyrivna. Formation of a positive Image of the Institution of Higher Education through Innovative Pedagogical Activities.

The article defines some indicators of a positive image of a higher education institution. They are: high-quality teaching staff, popular and relevant educational programs, innovative approaches to teaching and learning, a safe and healthy educational space, graduates who are competitive on the labor market, a positive attitude towards the institution of direct and indirect target audiences, and others. The purpose of the article is to analyze the process of forming a positive image of a higher education institution through innovative pedagogical activity. Innovative pedagogical activity is implemented in accordance with the strategic goals of the institution of higher education, as well as through the implementation of operational goals and tactical tasks and involves: improving the content of education; modernization of forms, methods and means of teaching and learning, including using online applications; rethinking approaches to pedagogical and methodical support of students' practical training; improvement of methodical provision of educational components; rethinking approaches to organization and control.

Key words: institution of higher education, image, strategic goal, innovations, content of education, forms and methods of education, practical training.